

מ"ת 41209/11/23 - מדינת ישראל פרקליטות פלילי- מחוז ירושלים נגד חיים זונדל אברמסון, שמעון כהן (עציר)

בית המשפט המחוזי בירושלים

מ"ת 41209-11-23 מדינת ישראל נ' אברמסון ואח'

לפני	כבוד השופט משה בר-עם
מבקשת	מדינת ישראל ע"י פרקליטות פלילי- מחוז ירושלים
נגד	
משיבים	1. חיים זונדל אברמסון 2. שמעון כהן (עציר) ע"י ב"כ עוה"ד אריאל עטרי

החלטה בעניינו של משיב 2

1. לפני בקשה למעצרו של המשיב 2 עד לתום ההליכים.

2. אציין, כי הבקשה הוגשה נגד משיבים 1-2, אשר הוגשו בעניינם כתבי אישום נפרדים.

3. בדיון שהתקיים ביום 29.11.2023, ובהסכמה, הוריתי על מעצרו של המשיב 1 עד לתום ההליכים בעניינו.

4. כתב האישום בעניינו של המשיב 2 (להלן- המשיב) מייחס לו עבירות של סיוע למעשה טרור בחבלה בכוונה מחמירה, פעולה בנשק למטרות טרור וסיוע למעשה טרור של הצתה, לפי חוק העונשין, התשל"ז-1977 ביחד עם חוק המאבק בטרור, תשע"ו-2016.

5. כנטען בכתב-האישום, ביום 9.10.2023, בשעות הערב המאוחרות, חיים אברמסון, הוא המשיב 1 לבקשה שלפניי (להלן- חיים), יצר קשר עם המשיב ושיתף אותו בכוונתו לפגוע בערבים בשכונת שמעון הצדיק בירושלים, וזאת ממניע אידיאולוגי וכנקמה על מתקפת חמאס כנגד תושבי ישראל ביום 7.10.2023. לצורך כך, מילאו השניים דלק בשני בקבוקים בנפח של ליטר וחצי בתחנת דלק, הלכו לסופרמרקט שם חיים רכש בקבוקי בירה וחזרו לישיבת מחנה ישראל בירושלים, בהם הם לומדים, והתפצלה דרכם. חיים הכין בחדרו בקבוקי תבערה וקרא למשיב, שיתפו כי הכין בקבוקי תבערה והפציר בו להצטרף אליו ולבצע פיגוע. המשיב ניסה לשכנע את חיים לחדול ממעשיו, אך ללא הועיל. בחלוף שעות, בשעה 3 לפנות בוקר, יצאו השנים מהישיבה כאשר הם נושאים בתיקם לפחות שלושה בקבוקי תבערה. בהליכתם, ניסה המשיב להניא את חיים מכוונתו לבצע פיגוע ולאחר שנואש מניסיונותיו, נפרד המשיב מחיים וחזר לישיבה. חיים המשיך בדרכו והשליך בקבוקי תבערה לעבר שלושה בתי מגורים של ערבים בשכונת שיח ג'ראח. בתמצית, נטען כי מעשיו, סייע המשיב לחיים לנסות ולפגוע באדם בנשק מסוכן, להוביל נשק, במטרה לקדם

עמוד 1

ביצוע מעשה טרור, מתוך מניע לאומני. נוכח האמור, נטען לקיומן של ראיות לכאורה לביצוע העבירות המיוחסות למשיב, זאת, על יסוד הודעותיו, תיעוד ממצלמות אבטחה, זיהוי המשיב בידי מכרים ופרטי לבוש ייחודיים. כמו כן, עמדה המבקשת על עילת מעצר בשל מסוכנותו לפי סעיף 21(א)(1) (ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה- מעצרים), תשנ"ו- 1996 ועילת מעצר סטטוטורית בעבירות ביטחון 21(א)(1)(ג)(2) לחוק.

6. בדיון ביום 29.11.2023 התנגד ב"כ המשיב לקיומן של ראיות לכאורה וטען כי אין באמרתיו במשטרה של המשיב כדי לבסס את המעשים המיוחסים לו בכתב האישום. בתוך כך, הודה בנוכחות המשיב בתחנת הדלק ביחד עם חיים וכי מילא דלק בבקבוק אחד כדי מחציתו. עם זאת, ובתמצית, הכחיש כל ידיעה מקדימה בקשר לכוונתו של חיים לבצע פיגוע נגד ערבים על דרך של יידוי בקבוקי תבערה וכי לצורך הכנתם ביקש חיים למלא את הדלק. ב"כ המשיב הוסיף וטען כי המשיב ניסה להניא את חיים מלבצע פיגוע ולכל הפחות עומד לו סייג מאחריות פלילית מסוג של פטור עקב חרטה, לפי סעיף 28 לחוק העונשין. בנסיבות אלו, עתר ב"כ המשיב לשחרורו של המשיב ללא תנאים.

7. במהלך הדיון, ובגדרי המחלוקת בהיבט הראייתי, הבהירה המבקשת כי כל הראיות לכאורה בעניינו של המשיב מתמצות בשלושת אמרותיו במשטרה, מימים 8.11.2023, 13.11.2023, 15.11.2023, וכן במזכר מיום 15.11.2023; חומרי החקירה הוגשו לעיוני. אשר על כן, ובהתחשב במהות המעשים אשר בוצעו ממניע לאומני, בזמן מלחמה, וחרף גילו הצעיר והיעדר עבר פלילי, עמדה המשיבה על מעצרו עד תום ההליכים, ומכל מקום, בסיום הדיון, לא התנגדה לבחינת אפשרות לשחרור לחלופת מעצר לאחר הגשת תסקיר שירות מבחן.

למען השלמת התמונה, יצוין, כי נגד חיים הוגש כתב אישום המייחס לו חמישה אישומים שונים של עבירות יידוי בקבוקי תבערה והצתה לעבר בתי מגורים ומוסדות ציבור, במגזר היהודי ובמגזר הערבי. במהלך הדיון, הסכים ב"כ לבקשה ולאחריה הוריתי על מעצרו של חיים עד לתום ההליכים, בעניינו, כמבוקש. מכאן, לדיון בעניין קיומן של ראיות לכאורה לחובת המשיב.

דיון והכרעה

8. מושכלות יסוד, כי בית המשפט רשאי להורות על מעצרו של נאשם עד תום ההליכים בעניינו אם קיימות ראיות לכאורה להוכחת אשמתו, קיימת עילת מעצר ואין אפשרות להשיג את מטרת המעצר בדרך שפגיעתה בחירותו של הנאשם פחותה (סעיף 21 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), תשנ"ו- 1966 (להלן- החוק)).

9. על בית המשפט לבחון האם הונחה תשתית ראייתית גולמית, אשר טמון בה פוטנציאל הוכחתי, שיש בו להצביע על סיכוי סביר להרשעתו של הנאשם לאחר עיבודן של הראיות ב"כור ההיתוך" של ההליך הפלילי ומעבר לספק סביר (בש"פ 8087/95 זאדה נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(1) 133 2 (1996); בש"פ 8769/22 מסראווה נ' מדינת ישראל (22.10.2013)). המבחן לקביעת קיומן של ראיות לכאורה הינו "אם נאמין": "אם נאמין לראיות התביעה, האם יהא בהן כדי לחייב את המסקנה שהעורר ביצע את המעשה המיוחס לו?" (בש"פ 6285/23 אלאפשק נ' מדינת ישראל (5.9.2023; להלן- עניין אלאפשק)). יובהר, כי בשלב המעצר אין להידרש למהימנות או למשקל העדויות, אלא

אם מדובר בפרכות מהותיות וגלויות לעין (ראו בש"פ 8031/08 איטח נ' מדינת ישראל (15.10.2008)).

10. לאחר שעיינתי בחומר החקירה שהוגש לעיוני במהלך הדיון ובחנתי את טענות הצדדים, בבקשה ובדיון, וכן בטיעון בכתב שהגיש ב"כ המשיב סמוך לאחר הדיון, באמצעות מזכירות בית המשפט, לתיק, נחה דעתי, כי הגם שיש בחומר החקירה כדי להעמיד תשתית ראייתית לכאורית, מספקת, לחובת המשיב, עוצמת הראיות קטנה ובחינתם, מעוררת ספקות המצדיקה בחינת אפשרות לשחרור לחלופה. ואפרט.

11. כתב האישום מבוסס בעיקרו על הסיפור שגולל המשיב באמרתו מיום 13.11.2023, אשר גולל את האירוע ב"סיפור חופשי" (עמ' 6), ולפיו ידיעתו של המשיב על כוונתו החבלנית של חיים התגבשה רק לאחר שמילאו את הדלק בתחנת הדלק. לדבריו, הלכו להתפלל יחדיו ובדרכם לישיבה עברו דרך תחנת דלק, אז חיים ביקש מהמשיב לרכוש עבורו דלק ולא הצליח בעצמו. המשיב הבחין באדם שתדלק וביקש ממנו למלא לו דלק בבקבוק שמצאו על הרצפה בתחנה. בהמשך הלכו לסופר וחיים רכש בקבוקי בירה ומשם המשיכו בדרכם לישיבה. רק בהיותו בחדרו של חיים, המשיב שאל את חיים למה היה צריך את בקבוקי הבירה וחיים שיתף אותו בכוונתו להכין בקבוקי תבערה ולבצע פיגוע נגד ערבים. בהמשך אמרתו, המשיב חוזר ומסביר כי ידע שהתיק מכיל בקבוקי תבערה ובכל זאת הלך ביחד עם חיים, "...ידיעתי אבל רציתי להוריד אותו מזה" (עמ' 7, ש' 122), ורק כשהבין שחיים "נעול מטרה" ואין ביכולתו להניאו ממעשהו, נפרד ממנו וחזר לישיבה (עמ' 7, ש' 137). לשאלת החוקרים, הבהיר המשיב כי חיים הודיע על כוונותיו רק לאחר שמילאו דלק (עמ' 7, ש' 123). אכן, כעולה מחומר החקירה, קיימות אינדיקציות, לכאורה, כי המשיב ידע על כוונותיו של חיים לבצע מעשה טרור, ובמידה מסוימת, סייע בידו, הגם שניסה בהמשך, למנוע זאת הימנו.

12. באמרתו מיום 15.11.2023, המשיב לא הכחיש כי חלקו באירוע היה להביא דלק, "...עשו עליי לחץ להביא דלק", ונראה כי היה מודע לאירוע של יידוי בקבוקי התעברה לעבר בתים של ערבים (עמ' 2, ש' 8-11). כשנשאל האם ידע על כוונתו של חיים לפגוע לפני שמילא דלק, מסר "ידיעתי אבל לא האמנתי שהוא יעשה דבר כזה" (עמ' 3, ש' 39), בסמוך, הסביר כי פחד מחיים ולכן מילא רק חצי בקבוק למרות שחיים הורה לו למלא את שני הבקבוקים במלואם (עמ' 3, ש' 33-37, 40-41, 50-51). כשהוצג למשיב תיעוד מתחנת הדלק, הביע את צערו שלא התקשר למטרה ובכך טעה (עמ' 3, ש' 44). בהתאם ובסוף חקירתו, מסר "...אני מתחרט שהבאתי לו את הדלק אם הייתי יודע שזה מה שהוא רוצה לעשות בחיים לא הייתי מביא לו דלק מעכשיו בחיים לא אתן לאף אחד דלק" (עמ' 4, ש' 76-77). במהלך חקירתו, חזר המשיב והסביר שהוא הרגיש מאוים מחיים ופעל מלחץ ומסר על ניסיונותיו לשכנע את המשיב לחדול ממעשהו ולא לפגוע באיש (עמ' 3, ש' 64).

13. הנה כי כן, המשיב מודה כי מילא את הדלק והתלווה לחיים לבצע פיגוע נגד ערבים אך בדרכם ביקש לשכנעו לבטל את רצונו ולחזור לישיבה, כשלא הועיל הדבר בידו, נפרד מחיים וחזר לישיבה לבדו ולא נטל חלק באירוע של יידוי בקבוקי התבערה, כמו גם בהכנתם. באמרתו מיום 13.11.2023 המשיב גולל בסיפור חופשי את אירועי היום והבהיר, פעמיים, כי ידע על כוונתו של חיים לאחר שמילא את הדלק. עם זאת, באמרתו מיום 15.11.2023, השיב כי ידע על הכוונה לפני שמילא את הדלק אך לא האמין שחיים יבצע את המעשה ופחד ממנו. ב"כ המשיב טוען כי אין באמירה אחת בתשובה לשאלה אשר לשיטתו מהווה שאלה מדריכה ומטעה כדי לבסס את העבירה המיוחסת למשיב בכתב האישום וממילא, קיימות גרסאות סותרות בעניין ואין בנמצא ראיה שחצי בקבוק שמילא המשיב שימש את חיים

להכנת בקבוק תבעירה. עם זאת, מקומה של הטענה לגרסאות סותרות להתברר בכור ההיתוך של שמיעת הראיות ובהליך העיקרי. כך, גם הטענה לקיומו של פטור עקב חרטה.

14. בנסיבות אלו, נחה דעתי כי הגם שיש בחומר החקירה כדי לבסס ברמה הלכאורית את אשמתו של המשיב, מאידך, התשתית הראייתית הינה בעצימות נמוכה, הן בשל סיפורו העקבי של המשיב למעט המענה לשאלה אחת והן בשל חרטתו וניסיונו להביא את חיים לחדול מכוונתו ולא לבצע את הפיגוע. בנסיבות אלה, לאחר בחינת חומר החקירה, ועיון בהודעותיו של המשיב ובעיקר מיום 13.11.23 - נחה דעתי כי עוצמת הראיות לעניין היסוד הנפשי ומודעתו הנטענת של המשיב לסייע לחיים בביצוע העבירה, איננה במידה המצדיקה מעצר ללא בחינת אפשרות לחלופה.

15. ככלל, ולצורך החלטה בשאלת מעצרו של אדם, יש להעמיד, בבחינת "מקבילית הכוחות", את עוצמת הראיות שבכוחן לכאורה להרשיע אל מול עילת המעצר- המסוכנות הנשקפת ממנו לציבור והצורך להבטיח את התייצבותו להליך המשפטי ולשמור על קיומו של הליך ראוי והוגן (בש"פ 6285/23 אלאפשק נ' מדינת ישראל (5.9.2023)).

16. גם בעבירות המקימות מסוכנות סטטוטורית, קיימת זיקה בין עוצמתו של הראיות לכאורה לבין הנכונות להימנע ממעצרו של הנאשם מאחורי סורג ובריח (בש"פ 1269/22 אבו סביתאן נ' מדינת ישראל (6.3.2022)); בש"פ 5564/11 פלוני נ' מדינת ישראל (8.8.2011)).

17. בענייננו, נוכח חולשה שנמצאה בראיות, כאמור, ולנוכח היות המשיב אדם צעיר בגילו, בחור ישיבה, ללא עבר פלילי, אשר גילה בהתנהגותו רצון למנוע את הפיגוע שביקש חיים לבצע כנגד ערבים ממניע לאומני ועל רקע הטבח של החמאס ביום 7.10.2023 בדרום הארץ, ועל כך אין חולק, כמו גם חרטתו ופעולותיו בניסיון למנוע את ביצוע העבירות - כל אלה, במצרף הדברים, בבחינת המעשה והעושה, מפחיתים מהמסוכנות הנשקפת ממנו וחרף המסוכנות הסטטוטורית, ניתן, עקרונית, להפיגה בתנאי שחרור שפגיעתם בחירותו של המשיב פחותה (ראה סעיף 21(ב)(1) לחוק; שפירא, ברסלר-גונן והלל, הליכי מעצר-מורה נבוכים (מהדורה מעודכנת ליום 30.6.2023), עמ' 264).

18. כידוע, " ..ההלכה הפסוקה היא כי שקילת האפשרות לשחרורו של נאשם לחלופת מעצר או למעצר בפיקוח אלקטרוני, טעונה בחינה דו- שלבית: ראשית, על בית המשפט לבחון האם חלופה כלשהיא עשויה, באופן עקרוני, להפיג את המסוכנות המיוחסת לנאשם ולאייין את הסיכון לפגיעה בהליך המשפטי לרמה המתקבלת על הדעת. בשלב השני, נדרש בית המשפט לבחון חלופות קונקרטיות המוצעות לו ואת מידת התאמתה למידותיו של הנאשם הספציפי, בהתאם למאפייניו האישיים ולטיב הסיכון הנשקף ממנו". (בש"פ 16/1971 קופר נ. מדינת ישראל, פסקה 12 (13.3.2016)).

19. בענייננו, נחה דעתי, כי עוצמת הראיות איננה במידה מספקת, המצדיקה שלילה על הסף של כל חלופה, זאת נוכח בחינת חומר החקירה, אפילו בשלב הלכאורי, אשר מעורר ספקות וסתירות, כך שיש מקום להעדיף חלופת מעצר הולמת, אותה יש לשקול כמצוות המחוקק.

20. המשך דיון בעניינו של המשיב לשם בחינת אפשרות שחרורו לחלופה יתקיים לפני שופט המעצרים במועד שנקבע למתן ההחלטה בעניין הראיות. לאחר טיעוני הצדדים יחליט בית המשפט אם יש מקום להורות על שחרורו של המשיב לחלופה, בתנאים שייקבעו, ולאחר התרשמותו הישירה מהחלופה שתוצע, ככול שתוצע, על-ידי המשיב.

**ניתנה היום, י"ז כסלו תשפ"ד, 30 נובמבר
2023, במעמד הצדדים.**

משה בר-עם, שופט